

Előfizetési árak:
 Egy évre 8 kor., fél évre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
 Egyes száma ára 16 fillér.
 Iratlapok másoknál árák szerint.
 A lap megjelenik minden oah-
 tótkor.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 Hová a lap szállítani részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.
Kiadóhivatal: István-utca 9.
 Hová a lap anyagi részét illető közle-
 mények az előfizetési pénzek küldendők.
 Kiadófelülvizsgáló:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Felhívás előfizetésre.

Lapunk, a „Közérdek” f. évi augusztus hó 1-én *nyolczadik* évfolyamának harmadik negyedébe lépett s amily szerényen és öntudatosan tekinthet vissza multjára, ép oly szerényen és bizalommal tekint a jövőbe.

Két kötelességet vállalt a multban magára s ezt a két kötelességet lelkiismeretesen fogja a jövőben is teljesíteni.

E két kötelesség: **a tárgyilagos igazság s a valódi szabadelvűség hirdetése.**

Két czéll tűzött ki maga számára a multban s e két czélnak az elérésére szenteli minden erejét a jövőben is.

E két czél: **a község és a társadalom egészséges fejlődésének az előmozdítása.**

E két kötelességet teljesítve, e két czél felé törekedve, a „Közérdek” mindenkor és mindenki vel szemben megtartotta a jó ízlésnek, a tapintatnak s az irodalmi műveltségnek a hangját, s ezt a jövőben sem fogja megváltoztatni. Éppen azért *Ujpest lakosainak csak olyan érdekeirért emeli fel szavát, amelyek jogosak, méltányosak s a közjó érdekébe nem ütköznek*; s éppen azért *a kellő értékre szállít le minden jogtalan igényt, minden önérdék sugallta ténykedést s igaztalan eljárást!*

A „Közérdek” tehát csak azon polgártársaknak a támogatására számít, kik az igazságnak és a valódi szabadelvűségnek, a műveltségnek és a valódi testvériségnek a barátjai és hívei. Ezek támogatását és pártfogását kerjük ez alkalommal is minden új előfizetést nyitunk.

Lapunk előfizetési ára:
 egy évre 8 kor., fél évre 4 kor., három
 hóra 2 kor.,

mely összeg a lap kiadóhivatalába,
 Fuchs Antal és József könyvnyomdájába,
 Ujpest, István-utca 9. szám küldendő.

Hazafias tisztelettel:
 a „Közérdek” szerk. és kiadóhivatala.

Elemi iskoláink.

Ujpest, november 5-én

Egy régi könyvben olvastuk, hogy ha valamely ország, város vagy község lakosainak a jellemével, műveltségével, szokásaival és vagyoni állapotával meg akarunk ismerkedni: látogassuk meg a mulató helyeit, hol a néppel, — a tudományos intézeteit, hol a bölcsesével, — és a piaczeit, a hol mindenki vel találkozhattunk.

Reményilem nem veszik rossz néven, hogy ez alkalommal mellőzöm a mulatóhelyeinket, piacunkat és csak azon intézeteinkkel foglalkozom, a melyekben tanítóink a tudományosság, a műveltség magvait vetik be a gyermekek mindent, jót rosszat egyaránt befogadó elméjébe, lelkébe.

Lapunk mai számában, a tulsó oldalon közöljük azt a kimutatást, a mely hűen visszatükrözi állami elemi iskoláink *menyiségi* állapotát a folyó tanévben.

Ebből a kimutatásból örvendetesen győződünk meg arról, hogy ugy elemi, mint polgári iskoláink növendékeinek a száma rohamosan szaporodik, a mennyiben a mult évben az elemi iskoláknak 88 osztálya s 4480 tanulója volt, most pedig 93 osztálya és 5074 növendéke van. Az osztályok száma tehát 5-tel s a növendékek száma 594-el szaporodott egy év alatt.

A polgári iskoláknak a mult évben 20 osztálya, egy kézimunka tanfolyama és 975 növendéke volt, most pedig 23

osztálya, két kézimunka tanfolyama, és 1093 növendéke van. Az osztályok száma tehát 3-mal, 1 kézimunka tanfolyammal s a növendékek száma 118-al szaporodott egy év alatt.

A szaporodásból a polgári fiúiskolára 77, — a polgári leány iskolára pedig 41 növendék esik.

A fényes éremnek vannak azonban nevezetesen elemi iskoláinknál, sötét pontjai is.

E sötét pontok közé tartozik az, hogy az 5538 tankötelezett közül 464 gyermek nem iratkozott be az iskolába. — Ezeknek legnagyobb részét azonban az iskolák igazgatói egy kis utánjárással felkutathatják s az iskolák látogatására kényszeríthetik.

Sötét pont, hogy az Erzsébet-u. leányiskolában, melynek növendék száma, a mult évi 376-ról 553-ra emelkedett és így 177-el szaporodott, az *V. osztálynak nincs tanítónője* és hogy ugyancsak az Erzsébet-utcai fiúiskolában, amelynek növendékei a mult évi 446-ról 561-re emelkedtek és így 115-tel szaporodtak, az 1a. és 1b. osztályban váltakozva félnapos tanítás van egy tantérben.

A fényes éremnek a *legsötétebb* pontja azonban az *Árpád-uti elemi iskola*, a melyben 4 fiú, és 4 leány osztály 405 növendékkel olyan czélszerűtlen bérházban szorong, a mely egyáltalában nem felel meg a mai igényeknek.

Az Árpád-uti iskola bérházában a

TARCZA.

A kartársnő.

— Esetkép —

Fereny Berta kisasszony éppen e pillanatban állt íróasztalához Kállay nagykereskedőnek az irodájában s türelmetlenül tekintett az iroda szolgára, a ki nemesak jákora esomé levelet helyezett előbe, hanem mondani is akart valamit.

— Mit akar még? kérdi a szolgától, miután a levelek átvételét névalátrással igazolta az étvételi könyvben.

— Kállay ur kéreti, sziveskedjék az ő szobájába menni. Tárnoky kisasszony nem jött az irodába s valami fontos dolgot kell rögtön elintézni.

— Tárnoky kisasszony megint otthon maradt?

— Ugy hallottam, beteg.

— Jó, mondja meg Kállay urnak, rögtön jövök.

Néhány percz mulva ott állott a főnök szobájában s meghajtván magát, kérdő tekintetet vetett Kállay urra.

— Igazán sajnálom Ferency kisasszony, hogy háborgattam munkájában, de Tárnoky kisasszony otthon maradt s itt annyi a sürgős teendő...

— Akár csak nálam, főnök ur! szolt közbe Berta.

— Elhiszem, bocsánatot is kérek, hogy oly sokszor zavarom, de sajnos, nem igen válogathatok akkor, amikor gyors és ügyes kezekre van szükségem. Tegnap Barna ur helyettesítette s nem nyertem vele semmit.

Tárnoky kisasszony kimaradása nagyon gyakori! mondá Berta barátságosan hangon.

— Igaz, igaz, de mit csináljak. A szegény leány beteges. Szabadságot már régen nem kért...

A beszélgetésnek egy látogató vetett véget, a ki nagyobb üzletet kívánt a cézeggel kötni. Ferency kisasszony gyorsan átvette az elintézendő ügyeket s megígérte, hogy rögtön hozzá fog, mihelyt a saját dolgával elkészül.

A hivatalos órák elmúltá után azonban Tárnoky kisasszony lakása után kérézősködött s egyenesen oda irányította lépteit. Miután a külvárosnak egyik szűk-utczájában a megjelölt ház kapuján belépett, a házmesternél tudakozódott a beteg kartársné felől.

— Fent lakik a harmadik emeleten — mondá a házmester — jobbra az első ajtó.

Berta nem sokat törődött a szűk lépcső meredélyességével, gyorsan emelgette lábait s néhány percz alatt becsengetett.

— Itt lakik Tárnoky Bella kisasszony? Kérdé az ajtónyitó asszonytól.

— Itt! hangzott a rövid válasz.

— Beszélhetek vele?

— Ha az üzletből jó, igen!

— Onnan jövök! mondá Berta s egy szegényesen butorozott, egy ablakos szobába lépett.

Bella sovány alakja ott feküdt vékony, kopott takaró alatt egy tábori ágyon. A sovány szenvedő arez közepéből két szomorú fáradt szem nézett Bertára.

— Szegény, szegény, leány! mondá hal-
 kan a beteghez hajolva. Hát mért nem fedezte fel helyzetét őszintén előttünk?
 — Nem volt jogom hozzá!

— Azaz, szivtelen lényeknek tartott mindnyájunkat, restelte a szegénységét bevallani!

— Igaza lehet, s mégis nagyon orvendek, hogy oly jó s meglátogatott.

— Jó, jó... nem bocsánatom meg magannak volna, hogy már előbb nem látogattam meg. S végzetlenül sajnálom, hogy most is csak nagyon rövid ideig időzhetem önnél. Nyolcz órakor egy előadáson kell lennem, tehát csak tíz perczetel rendelkezem. Szabad önhöz két kérdést intézni?

— Amennyit csak tetszik!

— Mondja tehát, miért lakik itt az isten háta mögött. Hiszen ha jól tudom ezerkét-száz korona fizetése van.

— Csak ezer! válaszolja a beteg.

— Azt hittem, hogy Kállay ur az utolsó vizsgálja után felemelte a fizetését, s azután könyvvezetői állását igen jól töltötte be. Valószínűleg segítéyz valakit!

— Az én édes anyámat és sánta ki sócsémet. Nagyan jélek, hogy gyakori betegeskedésem miatt elvesztem az állásomat.

— Mit ebédelt ma?

— Molnárné asszony egy csésze theát hozott. Ó is igen jó, mindent hoz, amit akarok.

— Molnárné asszony volt, aki ajtót nyitott?

— Igen!

— Jól van, beszélni fogok vele. Önnek erős levesre, sültre s egy-egy pohárka jó borra van szüksége. Elfogadja?

— El! rebegte szemletsütve a beteg.

— Hála istennek! Most pedig, viszontlátásra kedvesem, nemsokára ismét meglátogatom.

(Folyt. köv.)

tantermek kicsinyek s berendezése czél-szerűtlen. Az épületnek udvara nincs. A házban lakók is vannak s ezeknek zaja sokszor zavarja a tanítást, s a szűk tantermek egészségtelen voltát még a felgyülemelő szemét és piszok is fokozza.

Az Árpád-uti elemi iskola vezetője ilyen körülmények között nehezen lesz képes feladatának megfelelni s tantestülete nehezen lesz képes tanítva nevelni.

Midőn a közoktatásügyi kormány magas figyelmét Ujpest állami elemi iskoláinak e legsötétebb pontjára felhívjuk, hálásan elismerjük, hogy községünk népneveléséről a közelmúltban igazán atyailag gondoskodott s olyan monumentális épületekben helyezte el iskoláinkat, a melyek nemcsak községünknek, hanem a népnevelésügynek is díszére válnak, de éppen ezen alyai gondoskodásához felelőzünk, a midőn arra kérjük, hogy az Árpád-uti iskola számára is, mielőbb, egy olyan állandó iskolai épületet emeljen az Árpád-uti körzetben, a mely a modern iskolai igényeknek megfelel a növendékek egészségét szűk tantermekkel s bűzös környezettel, mint a mostani bérház, a melyért 3000 korona évi bért fizet az állam, nem veszélyezteti.

E felelőzésünk és kérelmünk indokolásaként arra is felhívjuk a közoktatási kormány figyelmét, hogy:

1. Az Árpád-uti iskolai körzetből, számos iskolás gyermek kénytelen távolfekvő más iskolába járni.

2. Nemcsak magában ezen kerületben sok a gyermek, hanem a közelfekvő Rákospalota községe is igényt tart az Árpád-uti iskolára, amennyiben a Rákospalotán lakó sok tisztviselő és intelligens szülő az állami iskolához ragaszkodik, ilyen pedig Rákospalotán nincs.

3. Az államvasuti nyugati műhelytelepek kihelyezése, illetőleg több ezer munkás kitelepítése is tetemesen gyarapítja ebben a kerületben az iskolás gyermekek létszámát.

4. A község nagyarányu fejlődése ez időszert nem a Váci-uton, hanem Rákospalota felé észlelhető.

Mindezek alapján sokkal előbbre való, sokkal sürgősebb követelmény az, hogy az állandó modern iskola az Árpád-uton építtessék föl, nem pedig a Váci-uton, ahol e célra már telek is szereztetett, ahol az iskola ugyan szintén szükséges, de még nem képez olyan égető szükségletet, mint az Árpád-uton.

Az Árpád-uti iskola kerületében lakó adózó polgárok elvégre jogosan kívánhatnak gyermekeik részére egy könnyen megközelíthető, egészséges, nem életveszélyes, s a tanítva nevelés követelményeinek megfelelő modern iskolai épületet.

Meg vagyunk győződve róla, hogy közoktatásügyi kormányunk, ha alaposan informáltatja magát, nemcsak mindenben igazat fog adni felszólalásunknak, hanem el is fogja tüntetni az ujbudapesti állami elemi iskolák legsötétebb pontját — mely az Árpád-uton nemcsak 405 gyermek egészségét és életét fenyegeti, hanem a tanítás és nevelés eredményét is kétségessé, bizonytalanná teszi.

Tartson helyszíni szemlét a közoktatásügyi kormány s győződjék meg az Árpád-uti iskola állapotának tarthatatlanságáról, a ragályos betegségek létszámáról.

Brankovics György.

Kimutatás

az ujbudapesti állami iskolák tantestületének beosztásáról, osztályairól és tanulóinak számáról.

I. Állami elemi iskolák.

1. Az Árpád-uti áll. elemi iskola.

A fiu- és leányiskola igazgatója: *Halápi János.*

<i>Tanítók:</i>	1. Pornói János az I. fiuosztályban, a tanulók száma:	52
	2. Halápi János a II. " " " " " " " " " "	54
	3. Bachraty István a III. " " " " " " " " " "	51
	4. Fehér Bertalan a IV. " " " " " " " " " "	48
	5. Nagy Lajosné az I. leányosztályban, a tanulók száma:	52
	6. Sarudy Jánosné a II. " " " " " " " " " "	46
	7. Ditrői Margit a III. " " " " " " " " " "	50
	8. Diószeghy Vilmosné a IV. " " " " " " " " " "	52
	Összesen:	405

2. Az Attila-utcai áll. elemi iskola.

a) A fiuiskola igazgatója: *Radoch József.*

<i>Tanítók:</i>	1. Friedmann Ignáczné I a. osztályban, a tanulók száma:	57
	2. Perlaky Irma I b. " " " " " " " " " "	58
	3. Radoch József II/a. " " " " " " " " " "	50
	4. Várady Pálné II/b. " " " " " " " " " "	45
	5. Mezei Ignácz III a. " " " " " " " " " "	50
	6. Hlavatsek István III b. " " " " " " " " " "	56
	7. Elszász Oszkár IV. " " " " " " " " " "	56
	8. Paulini Karoly V. " " " " " " " " " "	55
	Összesen:	427

Be nem iratkozott tankötelesek száma: 5

b) A leányiskola igazgatója: *Baumgarten Etel.*

	1. Radoch Józsefné I/a. osztályban, a tanulók száma:	48
	2. Hort Endréné I/b. " " " " " " " " " "	43
	3. Baumgarten Etel II/a. " " " " " " " " " "	46
	4. Kanovics Zoltánné II/b. " " " " " " " " " "	45
	5. Wüztner Henrikné III a. " " " " " " " " " "	56
	6. Trojáné Konez Ilona III b. " " " " " " " " " "	54
	7. Urbánné D. Anna IV. " " " " " " " " " "	61
	8. Vályán Illésné V—IV. " " " " " " " " " "	53
	Összesen:	406

3. Erzsébet-utcai áll. elemi iskola.

a) A fiuiskola igazgatója: *Imrich János.*

<i>Tanítók:</i>	1. Oszvald Gizella I/a. osztályban, a tanulók száma:	64
	2. Friedrich Anna I b. " " " " " " " " " "	65
	3. Imrich János II/a. " " " " " " " " " "	64
	4. Kiss Béláné II/b. " " " " " " " " " "	63
	5. Kamiss Gyula III a. " " " " " " " " " "	63
	6. Baesák József III b. " " " " " " " " " "	64
	7. Bartha Péter IV/a. " " " " " " " " " "	62
	8. Péterfy Ferencz IV/b. " " " " " " " " " "	62
	9. Székely Henrik V. " " " " " " " " " "	54
	Összesen:	561

Be nem iratkozott tankötelesek száma: 102

b) A leányiskola igazgatója: *Kiss Béla.*

	1. Mészáros Alajosné I a. osztályban, a tanulók száma:	68
	2. Havas Gabriella I b. " " " " " " " " " "	66
	3. Imrich Jánosné II a. " " " " " " " " " "	64
	4. Horváth Elemérné II b. " " " " " " " " " "	64
	5. Deltl Erna III/a. " " " " " " " " " "	56
	6. Somlyai Emília III/b. " " " " " " " " " "	55
	7. Fabinyi Ida III c. " " " " " " " " " "	54
	8. Deltl Pálné IV/a. " " " " " " " " " "	52
	9. Kiss Béla IV b. " " " " " " " " " "	52
	10. Nincs tanítónő V. " " " " " " " " " "	22
	Összesen:	553

Be nem iratkozott tankötelesek száma: 31

4. Ferencz József-téri áll. elemi iskola.

a) A fiuiskola igazgatója: *Friedrich Vendel.*

<i>Tanítók:</i>	1. Lisszer Emma I/a. osztályban, a tanulók száma:	56
	2. Vanyek Ida I/b. " " " " " " " " " "	56
	3. Basa Péter I c. " " " " " " " " " "	54
	4. Pétery Teréz II/a. " " " " " " " " " "	64
	5. Kiss József II/b. " " " " " " " " " "	60
	6. Ertl Ferencz III a. " " " " " " " " " "	60
	7. Schiffler Rezső III b. " " " " " " " " " "	60
	8. Friedrich Vendel IV. " " " " " " " " " "	64
	9. Posch János V. " " " " " " " " " "	59
	10. Vojth László VI. " " " " " " " " " "	56
	Összesen:	589

Be nem iratkozott tankötelesek száma: 53

b) A leányiskola igazgatója: *Bendász János.*

	1. Gaganetz Matild I a. osztályban, a tanulók száma:	60
	2. Wolf Szidónia I b. " " " " " " " " " "	61
	3. Talapkovics Szidónia I c. " " " " " " " " " "	55
	4. Bendász János II/a. " " " " " " " " " "	56
	5. Tódeszky Mária II/b. " " " " " " " " " "	55
	6. Bartal Olga II c. " " " " " " " " " "	54

7. Szuper Teréz III. osztályban, a tanulók száma:	64
8. Gróf Julia IV.	64
	Összesen: 469
Be nem iratkozott tankötelesek száma:	87

5. Lőrincz-utcai áll. elemi iskola.

a) A fiúiskola igazgatója: Józsa Dániel.

Tanítók:	1. Kardos Gyuláné I a. osztályban, a tanulók száma:	54
	2. Vas József I b.	54
	3. Józsa Dániel II a.	53
	4. Király Mária II b.	50
	5. Csuhá József III a.	53
	6. Tóth Lajos III/b.	53
	7. Kardos Gyula IV/a.	51
	8. Benkő Kálmán IV b.	50
	Összesen:	418

Be nem iratkozott tankötelesek száma: 71

b) A leányiskola igazgatója: Papp Mihály.

	1. Csintalan Lujza I a. osztályban, a tanulók száma:	55
	2. Takács Emilné I b.	55
	3. Papp Mihály II a.	55
	4. Lífner Jolán II b.	55
	5. Vanyek Béláné III a.	51
	6. Nagy Julia III b.	50
	7. Sóbányi Gyuláné IV/a.	50
	8. Stern Judit IV/b.	49
	Összesen:	420

Be nem iratkozott tankötelesek száma: 32

6. Toldy-utcai áll. elemi iskola.

a) A fiúiskola igazgatója: Lisszer Ignác.

Tanítók:	1. Keserü Balázné I a. osztályban, a tanulók száma:	57
	2. Józsa Dánielné I b.	59
	3. Lisszer Ignác II/a.	52
	4. Hasza József II b.	48
	5. Kneppó János III a.	52
	6. Pap János III b.	53
	7. Kiszling István IV/a.	40
	8. Szigyártó Zoltán IV b.	40
	Összesen:	401

Be nem iratkozott tankötelesek száma: 2

b) A leányiskola igazgatója: Földes Károly.

	1. Talapkovics Anasztázia I a. osztályban, a tanulók száma:	54
	2. Szenes Ferenczné I b.	54
	3. Törő Józsefné II a.	52
	4. Prónay Gyuláné II b.	56
	5. Riehnyovszky Gyuláné helyettes Gurányi Sárika III a.	46
	6. Földes Károly III b.	46
	7. Löwy Szidónia IV.	63
	8. Doby Antalné V.	56
	Összesen:	427

Be nem iratkozott tankötelesek száma: 81

A 92 tanító illetőleg tanítónő által vezetett 93 elemi osztályba tehát az 1903-1904. tanévre beiratkozott összesen 5074 tanuló s a be nem iratkozott tanulók száma 464.

II. Állami polgári iskolák.

1. Állami polgári fiúiskola.

Igazgató: Greizinger István.

Tanítók: Ágoston Sándor, Bátori Dezső, Darkó Béla, Feltóthy László, Gyulai István, Kövér Sándor, Linter János, Mérei György, Pastinszky József, Popp József, Ruttikay Gyula, Sóbányi Gyula, Tóth László.

Tanulók:	I/a. osztályban: 54. II a. osztályban: 53. III/a. osztályban: 49. IV/a. osztályban: 34.
	I/b. " 54. II b. " 52. III b. " 49. IV/b. " 33.
	I/c. " 54. II/c. " 51.
	I d. " 53.
	Összesen: 536.

2. Állami polgári leányiskola.

Igazgató: Scherer Gyula.

Tanítók: Arányi Blanka, Bauer Soma, Elefántné Sikor Jolán, Endréné Tóth Matild, Gallauner Anna, Gegus Ilona, Hazslinszky Gusztáv, Juhász Ida, özv. Klemmesekné Visontay L., Lustig Emma, özv. Mirkovszkykné Gregus Gizella, Schererné Ragályi Róza, Bárány Sommaruga Thán Irma, Szukováthy Ilona, dr. Vladárné, dr. Varázséji Béla.

Helyettes t. Arányi Olga. Tóth Ilona.

Óra-adó: dr. Hédervári Ernő.

Művezetők a kézimunka tanfolyamon: Sik Elvira, Neubauer Mária.

Tanulók:	I/a. osztályban: 56. II/a. osztályban: 46. III a. osztályban: 44. IV/a. osztályban: 40.
	I/b. " 56. II/b. " 45. III/b. " 39. IV b. " 30.
	I/c. " 60. II/c. " 44. III c. " 30. IV/c. " 29.

A kézimunka tanfolyam I. és II. csoportjában beiratkozott: 34.

Magántanuló: 4.

Összesen: 557.

A hitoktatást a polgári iskolákban: dr. Varázséji Béla, Vajer József, Geduly Lajos, Máty Lajos, dr. Venetianer Lajos, dr. Lichtmann Mór végzik.

H I R E K.

— **Halottak napja.** A szeretet emlékeztetése és a nemzeti kegyelet, élénkké és nagyszabásúvá teszik évről-évre legszomorúbb ünnepünket, a halottak napját. A temető lombtalan fái alatt ezrekre menő közönség tolongott, nov. hó 1-jének délutánján, hogy lerója kegyeletét az elhunytak iránt, kiknek sírjait ez alkalommal nemcsak a koszoruba font virágok, az égő gyertyák, hanem az őszi napnak ragyogó sugarai is beara-nyozták. A nagy közönség kegyeletes ünnepe mellett az egyes testületek és körök is felkeresték halottjaiknak a sírjait s a temetőnek csaknem minden részében felhangzott a gyászdal, az emlékbeszéd, melyet végül a római katolikus egyház körmenete és lel-készének megható egyházbeszéde és imája fejezett be.

— **Képviselőtestületi közgyűlés.** Ujpest község képviselőtestülete f. é. november hó 4-én d. u. 3 órakor közgyűlést tartott a köz-ségház dísztermében. A közgyűlés örönde-tesen vette tudomásul, az új fogyasztási adó-szerződést, mely 15,000 koronával kedvezőbb a múlt évinél, egyszersmind köszönetet szavazott *Wolfner Tivadar* országgy. képviselőnek, a kedvező szerződés kieszközléséért s egy bizottságot küldött ki, amely a köszö-netet tolmácsolni fogja. A bizottság tagjai: *Illek Vince, Máty Lajos, Friedmann Ármán, Seligmann Jenő.* A közgyűlés elhatározta továbbá, hogy dőghamvasztót építtet. A hely megválasztása az előljárással bízott. Egy felsőbb rendeltetű épített pöczegődör költsé-geinek 269 K 10 fill. törlesztése beleegyezett a közgyűlés, de vizsgálatot rendelt el aziránt, nem terhel-e valakit felelősség a behajtha-tatlanság körül. *Diamant Ignác* azon kéré-lme folytán, hogy a Gyár-utca és szesz-gyár közötti területen utca nyitassék, a közgyűlés dr. Kis Sándor, Csepreghy Pál és *Diamanstein Lajos* képviselőket küldte ki a kérdés tanulmányozása tárgyában. A köz-gyűlésnek ezek valának a főtárgyai.

— **Áthelyezés és kinevezés.** Az igazság-ügyminiszter *Justh János* ügyvédjelöltet az újpesti járásbírószághoz aljegyzővé nevezte ki; ifj. *Hets Odón* újpesti járásbírószághoz al-jegyzőt pedig a budapesti törvényszékhez helyezte át.

— **Társzerkesztő.** Dr. *Boros Mór* hely-beli ügyvéd az „Ellenzéki Ujság” kötelé-kébe társzerkesztőként lépett be.

— **Sajtópör.** *Csepreghy Pál* sajtópört in-ditott a „Közérdek” f. é. 16. és 17. számá-ban megjelent nyiltéri közlemények alapján *Csapó Géza* és *Medveczky József* ellen. La-punk felelős szerkesztője f. é. november hó 3-án adta át a pestvidéki törvényszék viz-sgáló bírójának a nyiltéri közlemények ere-deti kéziratait.

— **Az újpesti ágost. hitv. evang. egyház** által f. é. október hó 17-én tartott *I. vallásos és irodalmi estély* alkalmából felülfizettek il-letőleg adakoztak: *Fuchs Antal, Illek Vince, Ujpesti függetlenségi Kör, Ujpesti ipartestület 3-3 kor. Hazslinszky Gusztáv, Keczkés Sándor, Mauritz Gábor, 2-2 kor. Breuez Fülöp, Greczár András, Pastinszky József, Scherezer Gyula 1-1 kor. összesen 22 kor. Fogadják a nemesszivü adományoz-ók egyházunk mély háliját. Ugyszintén köszönetet kell mondanunk az „Ujpesti Közművelődési Kör” elnökségének a kör-i helyiségek díjmentes átengedéseért és *Brück Hugó* bérlőnek a figyelmes és előzékeny kiszolgálásért, mellyel lehetővé tette, hogy mindenek szép rendben voltak elvégezhetők; nemkülönben fogadják köszönetünket *Pohl Károly* ipartestületi titkár is, a ki 30 drb. rendezői jelvényt (Rákócz miniatur arcz-kepe) volt szives díjmentesen rendelkezé-sinkre bocsítani. Ujpest, 1903. nov. 1. Az elnökség.*

— **Budapest-Ujpest-Rákospalotai villa-mos közúti vasut részvény-társaság** téli mentrendje. Érvényes 1903. évi november hó 1-től. 1. *Nyugoti pályaudvar* — *Lehel-u.* — *Rákospalota*: A *Nyugoti pályaudvartól* minden 15 perczen indul 1-1 vonat. 2. *Nyugoti pályaudvar* — *Lehel-utca* — *Ujpest (Megyeri kápolna)*: Minden 15 perczen in-dul 1-1 vonat. Az 1. és 2. alatti vonatok 7 1/2 perczen közökben indulnak a nyugoti pályaudvartól. 3. *Aréna-ut* — *Ujpest István-utca*: Minden 15 perczen indul 1-1 vo-nat. 4. *Az első vonatok indulnak*: Ujpest Ist-ván-utczából a *Nyugoti pályaudvar felé*

reggel 5 óra 30 perczkor. Ujpest István-u. az Aréna-ut felé reggel 6 órakor. Nyugoti pályaudvartól Rákospalota felé reggel 6 órakor. Nyugoti pályaudvartól, Megyeri kápolna felé reggel 6 óra 7 perczkor. Rákospalotáról a Nyugoti pályaudvar felé 6 órakor. Megyeri kápolnától Nyugoti pályaudvar felé 6 óra 15 perczkor. 5. *Vásárvonat indul*: Rákospalotáról a Nyugoti pályaudvarhoz reggel 4 óra 30 perczkor. 6. *Az utolsó vonatok indulnak*: Rákospalotáról a Nyugoti pályaudvar felé este 9 óra 15 perczkor. Megyeri kápolnától Nyugoti pályaudvar felé 9 órakor. Nyugoti pályaudvartól Rákospalota felé 10 órakor. Nyugoti pályaudvartól Megyeri kápolna felé 9 óra 52 perczkor. Az Aréna-utról — Ujpest István-utca felé 8 óra 30 perczkor. Vasár- és ünnepnapokon a Nyugoti pályaudvartól, Rákospalotáról és a Megyeri kápolnától 10 órakor. 7. *Színházi vonatok*: Nyugoti pályaudvartól Megyeri kápolna felé este 10 óra 35 perczkor. Nyugoti pályaudvartól Rákospalota felé este 11 óra 10 perczkor. 8. *Podgyászkocsi*: A Nyugoti pályaudvartól az ujpesti István-utcaig hétköznapokon reggel 6 órától délelőtt 11 óráig és délután 2 órától este 6 óráig. Vasár- és ünnepnapokon reggel 6 órától déli 12 óráig. A külső végpontokról a Nyugoti pályaudvarhoz érkező és innen a telepre térő utolsó kocsik még az ujpesti Árpád-utig szállítanak utasokat.

— **Zártkörű dalestély.** Az ujpesti katolikus kör dalkara f. é. november hó 7-én, a „Katholikus Kör” összes helyiségeiben a saját pénztár alapja javára tanczezal egybekötött zártkörű dalestélyt rendez. A dalestély műsorát illetőleg csak annyit árulhatunk el előre, hogy az változatos, érdekes s még ha táncz nem követné is, akkor is megérdemli az élvezet a belépti jegy árát, amely este a pénztárnál, avagy előre váltva Benkovics dohánytözsdejében s a kör helyiségében személyenként 1 korona, s családonként 2 korona.

— **Labdarugó mérkőzés.** Az „Ujpesti Torna Egyesület”, a mely mind eddig a leg-több reménnyel bír, arra, hogy a labdarugó mérkőzések II. oszt. bajnokságát megnyeri, a döntő mérkőzést f. hó 8-án fogja megvívni a népszigeti sporttelepen a Budapesti Sport Clubbal. Tekintve azt, hogy ha a mérkőzésbe az „Ujpesti Torna Egyesület” az I. osztályú csapatok közé kerül, az egyesület nagy ambícióval készül a mérkőzésre s így vasárnap egy érdekesítő és szép mérkőzésben lesz részünk.

— **Hirtelen halál.** Az ujpesti izraelita nőegylet egy régi tevékeny tagját veszítette el múlt hó 30-án. E napon ugyanis *Goldschmied Károlyne* a közúti villamos vasuton oly rosszul lett, hogy a Rókus-kórházba kellett őt hamarosan szállítani, ahol rövid szenvedés után jobblétre szenderült. Az agy nő holttestét a rokonok Ujpestre hozták s f. hó 3-án nagy részvét mellett temették el.

— **A kikötés és a kurtavas néven** katonáknál ismeretes büntetést, a király annyiban enyhítette, amennyiben elrendelte, hogy a két büntetésnemet béke idején és közönségesen nem szabad alkalmazni, hanem csak rendkívüli körülmények között és mozgósítás esetén. A rendkívüli körülményt a büntetés kiszabására illetékes tiszt állapítja meg, de figyelmeztetnek a tisztek, hogy a súlyos büntetéseket úgy alkalmazzák, hogy a katoná egész sége azért veszedelemben ne forogjon.

— **Kamara-hangverseny.** Az ujpesti Zeneművelő Egyesület (Conservatorium) folyó évi november hó 16-án este 1/2 8 órakor a közösgháza dísztermében kamara-hangversenyt (Beethoven-estélyt) rendez. A műsor később fog kiadatni.

— **Ismerkedési estély.** Az általános társadalmi forogás közelebb hozza egymáshoz az együvé tartozókat. Egymás mellé kerülnek a munkások, kiknek a társadalomban állandó ellentétük a nagy tőke. Elszigetelten, de szervezeten állanak hadoszlopokban az általános értelemben vett munkások, míg azok, kik munkájuk által a munkás elnevezést méltán megérdemlik, műveltségük és szellemi munkásságuk révén pedig a társadalomnak valósággal gerinczét alkotják a hivatalnokok, a magán tisztviselők teljesen szervezetenül kiszolgáltatták a konjunkturák szeszélyének. A tisztviselőket ez a kétségbe ejtó helyzet végre tomörülésre bírta s ez a „*Magán tisztviselők országos egy-*

let”-ének keretében jutott kifejezésre. E lelkes egyesület vezetősége vette kezébe a tisztviselőknek az egész országban való szervezését s a megindított mozgalom szerte az országban lelkes visszhangra talált. Lapunk olvasói emlékeznek még talán, hogy Ujpesten is mily lelkesedéssel esatlakoztak a közel multban tisztviselőink a *magán tisztviselők országos egyesületének* mozgalmához.

Azóta a csatlakozó tisztviselők száma százon felül emelkedett. Hogy az ujpesti tisztviselők eszméiket minél eredményesebben szolgálhassák, az ujpesti osztály elnöksége gondoskodott a tisztviselők társas érintkezésének megkönnyítéséről s már eddig is

minden pénteken este a „Kör” kávéház elkülönített részében társas összejöveteleket rendezett. A tagok gyors felszaporodása most szükségessé tette egy nagyobb szabású *ösmerkedési estély* rendezését is. Az ösmerkedési estély társas-vaesorával egybekötve f. hó 14-én este 8 órakor lesz az Ujpesti közművelődési kör helyiségeiben. A tisztviselőket, családtagjaikat és vendégeiket szívesen látja az ujpesti bizottság elnöksége.

A társas vaesorán való részvétel ára személyenként 1 korona 50 fillér a melyre előjegyzések e hó 12-ig a bizottság titkáranál (Aczél Béla Árpád-ut 3. sz.) eszközölhetők.

Kiváló szerencse Töröknel Felülmulhatatlanul

kedvez főárudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000 K nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a 100.000 „ főnyereményt a 74366. „ „
a 90.000 „ „ a 109780. „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000. 1 nyeremény 400.000. 1 à 200.000, 2 à 100.000. 1 à 90.000. 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000. 1 à 50.000. 1 à 40.000. 5 à 30.000, 3 à 25.000. 8 à 20.000. 8 à 15.000. 36 à 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/2 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsj. frt 1.50 vagy K 3.—

1/2 „ „ 3.— „ 6.—; 1/4 „ „ 6.— „ 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó évi november hó 19-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete

Főárudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46/a.** I. fiók: **Váci-körut 4/a.** II. fiók: **Muzeum-körut 11/a.** III. fiók: **Erzsébet-körut 54/a.**

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem } A nem tetsző }
{ postautalvánnyal küldöm } törlendő. }
{ mellékelem bankjegyekben (bélyegekbén). }

Pontos ezim : _____